

og en lignende Paastand er det, at Fiskerne i den egentlige Ringkjøbingfjord gjøre mod Fiskerne ved Nyminddegab. Der er saaledes 3 forskjellige Interesser, der kæmpe og i en Række af Aar have kæmpet mod hinanden og fordre Beskyttelse ved Loven, nemlig de sydlige Fiskere, der fiske i selve Gabet og Skjernaesdybet, de mellemste Fiskere, der fiske i det egentlige Ringkjøbingfjordsdyb og de nordlige Fiskere, der fiske i Stabilffjorden, norden for Den Holmsland.

Udløbet af Ringkjøbingfjord gennem Nyminddegab er nu saa langt, saa snevert og saa opfyldt med Grunde, at det næsten ikke er muligt for Skibe at komme derigennem, og kunne disse flere Maaneder forhindres i deres Fart, naar Vandstanden er lav. Der har derfor allerede i flere Aar været tænkt paa at skaffe Ringkjøbingfjorden et nyt og bedre Udløb ved at gennemskjære den lange, smalle Vandtunge mellem Fjorden og Havet, vel bedst ved Aargab, ligesom for det store Fjordsdyb. Forskjellige Interesser gjøre sig gjældende i denne Sag, og man har hidtil ei kunnet blive enig om Gjen- nemgravningen, men da et nyt Udløb bliver mere og mere paatrængende nødvendigt, og da hele Foretagendet skal kunne lade sig udføre for en 80 til 100,000 Rd., vil dette vist ei længe lade vente paa sig. Naar et nyt Udløb er tilveiebragt paa et andet Sted, vil Fiskeriet faae en anden, formodentlig meget større Betydning og kræve ganske andre Lovbestemmelser.

En anden Eiendommelighed ved Fiskeriet i Ringkjøbingfjorden maa fremhæves, den nemlig, at Fiskeriet her har sin Hovedbetydning som Hjælpefiskeri til Havfiskeriet, idet den Madding (Ges), der er nødvendig for Havfiskerne til at sætte paa deres Kroge, og uden hvilket Havfiskeriet vilde ophøre, fisses i Ringkjøbingfjordens forskjellige Afdelinger. Først naar alle Havfiskerierne have erholdt den nødvendige Ges, tillade derfor Fjordfiskerne sig at afhænde Fisk til Landboerne, og er der da et temmelig betydeligt Fiskemarked paa Ringkjøbing Torv. Ved Havfiskeriet, paa de Liden af Aaret, hvori samme drives, spisesættes over 300 Mand og 300 Qvinder paa den Strækning, der erholder

Ges fra Ringkjøbingfjord, og foruden disse 600 Menneſter, der paa denne Maade søge Erhverv for sig og Familie, erholde en stor Mængde Menneſter, Beboerne af det nordlige Ribe og sydlige Ringkjøbing Amt, en væsentlig Deel af deres Føde, nemlig deres Fisk til Husholdnings- Behov, herfra, hvilket noksom viser, af hvilken Betydning dette Fiskeri er, og maa det bemærkes, at tør Havfisk i denne Egn bruges velegnet med Kjød og Fleſk som Smul, omtrent til de halve Maaltider. Hvad Madding til Havfiskerierne endvidere angaaer, da maa det bemærkes, at den bedste Madding er Orm, hvor disse findes, da Havfiskene bide godt paa disse og den tillige er billig, da Ormen kun kan anvendes til dette Brug. Næst efter Orm kommer Silb til Madding, eller Fisk af Silbearten, saasom Tobitser, Anchiovis, Smelt, Helt, Silbringer (den sidste er maaskee en usfuldvoget Silb). Naar disse Fisk mangle, maa der bruges anden Fisk, der skjæres itu, og naar Fisk mangler, bruger man tilskibt Leveren af Rea- turer, der dog ei kan strække langt. Paa Fjans og ved Blaavandsøen findes Orm, der fanges paa det flade Vand, naar Ebben trækker Vandet af Grundene. Ved Ringkjøbingfjorden har for- dum, da Fjorden var aaben, ogsaa været Orm at erholde, da Vandet dengang mere steg og faldt i Fjorden, hvorved undertiden Grundene bleve bare, og hedder det i et Document, en Indberetning, der blev givet til den ny Ma- tricul 1683 om Havfiskeriet i Nisum Søgt mellem Nisumfjord og Havet, at „Fiskerne der haafte den Inconvenient, at de ikke som Hav- fiskerne sønden for dem kunde grave Orm til deres Madding, men maatte kjøbe Silb af Vosborgboerne, der ene til Fiskeriet ere beret- tige, og betale samme med 6 Skilling Den“. Længere mod Nord ad Sjællands Vestkyst bru- ges Silb, Silbringer, Tobitser og Anchiovis, der tilbeels trækkes med Garn paa Havkysten, og i Kattegattet, ved Fladstrand, Læssø og an- dre Steder bruges enten Muslinger, hvor de findes, eller der ogsaa fisses Orm under Van- det paa Grundene, hvilket Fiskeri imidlertid er vanskeligt og usikkert. Neien bliver meget brugt til Madding i det sydlige Norge, og de Skibe, der søge Havfiskeriet under Island, bruge